

Prim' Awla tal-Qorti Ċivili

Imħallef Anthony Ellul

Čitazzjoni numru: 1654/1997

Francis Busuttil & Sons Ltd

vs

Kontrollur tad-Dwana

18 ta' Novembru 2019.

Il-kawża hi dwar talba għar-rifużjoni tas-somma ta' Lm9,835.20 li l-attriči ssostni li tħallset indebitament lill-Kontrollur tad-Dwana b'riferenza għall-importazzjoni ta' merkanzija.

Il-Qorti:

1. Rat iċ-ċitazzjoni ippreżentata mis-soċjeta` attriči fis-16 ta' Lulju 1997 fejn ippremettiet:

"...illi s-soċjeta` Francis Busuttil & Sons Ltd jimportaw f' Malta diversi prodotti tal-ikel;

u billi s-soċjeta` attriči, f'Mejju tal-1996 importat f' Malta żewġ "containers" ta' ġelati kif jidher mid-dokumenti hawn annessi u mmarkati Dok A;

u billi impjegat tas-soċjeta` attriči ikkunsinna lill-Kontrollur tad-Dwana d-dokumenti kollha neċċesarji għar-rilaxx tal-prodotti importati;

u billi f' dawn id-dokumenti ikkunsinjati lill-Kontrollur tad-Dwana il-prodotti importati ġew deskritti taħt il-Kodiċi HS2105.00.10.19 u ciee `ice cream containing by weight of milkfats of 7% or more, of a weigh exceeding 150gm each`;

u billi l-ġelati importati kienu f' konfezzjonijiet li jiżnu iktar minn 150 gramma, kif ukoll f' konfezzjonijiet oħra li jiżnu inqas minn 150 gramma;

u billi l-klassifikazzjoni korretta tal-istess tip ta' ġelati f' konfezzjonijiet ta' inqas minn 150 gramma hi taħt HS2105.00.10.11;

u billi għalhekk meta kklassifika l-prodotti kollha taħt id-deskrizzjoni HS2105.11.10.19, l-impjegat tas-soċjeta` attriči għamel żball;

u billi dan kien žball ġenwin, anke minħabba l-fatt li l-piżijiet relattivi tal-prodotti in kwistjoni ġew korrettement imniżzla fid-dokumenti kkunsinjati lill-Kontrollur tad-Dwana għar-rilaxx tal-prodotti importati;

u billi meta dan l-iżball ġie korrett irriżulta li s-socjeta ` attriċi kien għad fadlilha tħallas is-somma ta' Lm9,835.20 dovuti lill-Gvern ta' Malta bħala dazju fuq l-importazzjoni tal-prodotti importati kif klassifikati korrettement;

u billi s-socjeta ` attriċi ħallset minnufih din is-somma;

u billi minbarra d-dazju dovut il-Kontrollur tad-Dwana ippretenda li ma jirrilaxxjax il-prodotti importati sakemm is-socjeta ` attriċi ma tiddepożitax somma ulterjuri ta' disat elef, tmin mijha u ħamsa u tletin Lira Maltija u għoxrin ċenteżmu (Lm9,835.20), liema somma ulterjuri kienet pretiża mill-Kontrollur tad-Dwana akkont ta' multa eventwali li huwa rriserva d-driss li jimponi;

u billi s-socjeta ` attriċi ħallset din is-somma ulterjuri taħt protest, peress li fin-nuqqas tal-pagament mingħand is-socjeta ` attriċi il-Kontrollur tad-Dwana kien qiegħed jirrifjuta li jirrilaxxa l-prodotti importati lis-socjeta ` attriċi;

u billi sa llum il-Kontrollur tad-Dwana għadu la impona u lanqas ma stipula l-ammont tal-penali pretiża minnu;

u billi l-liġi tad-Dwana ma tagħti l-ebda jedd lill-Kontrollur tad-Dwana li jimponi multa minħabba l-fatti kif premessi u għaldaqstant is-somma mitluba minnu ma kintx dovuta mis-socjeta ` attriċi;

u billi s-socjeta ` attriċi interpellat lill-Kontrollur tad-Dwana sabiex jirrifondilha s-somma ta' Lm9,835.20, imħalla lili taħt protest akkont ta' multa eventwali u fuq talba tiegħu;

u billi l-Kontrollur tad-Dwana qed jirrifjuta li jirrifondi din is-somma lis-socjeta ` attriċi;

u billi l-Kontrollur tad-Dwana ġie debitament notifikat bl-ittra uffiċċiali fl-24 ta' Ġunju 1997 b'din il-kawża, u dan ai termini tal-artikolu 460 tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili tal-Liġijiet ta' Malta;

Jgħid il-konvenut għaliex din il-qorti m'għandhiex:

(1) Tiddikjara li l-iżball fil-klassifikazzjoni tal-prodott taħt il-Kodiċi HS, imwettaq mill-impjegat tas-socjeta ` attriċi, fiċ-ċirkostanzi hawn deskritti kien, fil-fatt, žball ġenwin.

(2) Tiddikjara li l-aġir tas-socjeta ` attriċi ma jagħti lok għall-ebda impożizzjoni ta' multa minkejja l-pretenzjonijiet tal-konvenut.

(3) Tordna lill-Kontrollur tad-Dwana jirrifondi lis-socjeta ` attriċi is-somma ta' disat elef, tmin mijha u ħamsa u tletin Lira Maltija u għoxrin ċenteżmu (Lm9,835.20) imħalla lili indebitament mis-socjeta ` attriċi kif premess.

Bl-ispejjeż, inkluži dawk tal-ittra uffiċċiali ta' Ġunju 1997, u bl-imgħax kummerċjali minn Mejju 1996 sad-data tal-pagament effettiv".

2. Rat in-nota tal-eċċezzjonijiet tal-Kontrollur tad-Dwana li ġiet ipprezentata fl-14 ta' Mejju 1998, fejn iddikjara:

- (1) Illi l-ewwel talba tas-soċjeta` attrici hija irritwali u nulla stante li fl-ewwel lok il-qorti, segwendo l-prinċipju bażilari tas-separazzjoni tal-poteri fl-istat Malti, m'għandhiex ġurisdizzjoni li tissostitwixxi d-diskrezzjoni tal-awtorita` amministrattiva kompetenti b'dik tagħha. L-Artikolu 469A tal-Kap 12 jagħti l-poter lill-qratli li jissindakaw il-validita` tal-egħmil amministrattiv u li jiddikjaraw, jekk ikun il-każ, tali egħmil "null, invalidu u mingħajr effett" iżda mhux li jieħdu l-vesti tal-amministraturi.

Illi fit-tieni lok għalkemm din il-qorti għandha l-poter li tissindika dan l-egħmil amministrattiv fil-parametri tal-Artikolu 469A tal-Kap 12, l-istess subinciż (3) ta' dan l-artikolu jiprovd li l-azzjoni biex jiġi impunjat l-egħmil trid issir f' sitt xhur minn meta l-persuna interessata issir taf jew setgħet tkun taf b' dan l-egħmil.

Billi s-soċjeta` attrici qed tikkontesta d-deċċipjent li talab il-ħlas (li hi sejħet bħala "penali") li sar fis-17 ta' Mejju 1996, l-azzjoni odjerna hija tardiva skont l-istess dispozizzjonijiet tal-Artikolu 469A(3) u għalhekk inammissibbli. In oltre għall-eċċipjent ma kien hemm l-ebda żball ġenwin min-naħha tas-soċjeta` attrici iżda biss tentattiv maldestru biex ma jitħallsx dak li kien dovut lill-eċċipjent.

- (2) Illi subordinatament u mingħajr preġudizzju għall-premess, it-talba attrici li din il-Qorti tiddikjara li ma kien hemm lok għal ebda impożizzjoni ta' multa hija infodata fil-fatt u fid-dritt billi l-eċċipjent ma esiga mingħand is-soċjeta` attrici l-ebda ħlas (ta') multa.

*L-Artikolu 61 tal-Ordinanza tad-Dwana (Kap 37) jiprovd li f' każ li uffiċjal tad-Dwana jsib oġġetti fi kwantita` aktar jew differenti minn dawk li jkunu dikjarati mill-importatur, dawk l-oġġetti li jinsabu żejda jew differenti **jigu konfiskati**. F' każ ta' oġġetti ta' valur ta' iż-żejed minn Lm500 il-Ministru responsabbi għad-Dwana jiddisponi minnhom b'mod li jrid hu, mentri f' każ ta' valur inferjuri huwa l-eċċipjent li jiddisponi minnhom kif jista' jistabbilixxi.*

Illi kif ser jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża, is-soċjeta` attrici ddikjarat klassifikazzjoni ħażina ta' uħud mill-oġġetti kif ukoll instab li kien hemm kwantita` akbar ta' oġġetti minn dak li ġie dikjarat.

- (3) L-eċċipjent bl-awtorita` tal-Ministru responsabbi għad-Dwana, ipropona lis-soċjeta` attrici li din setgħet teħles mill-konfiska tal-oġġetti jekk kienet lesta li tasal għal transazzjoni u cieo` li tħallas il-levy dovut, ammontanti għal Lm10,553 piu` l-ħlas addizzjonali ta' 75% tal-valur.
- (4) Is-soċjeta` attrici accettat dan il-ftehim u b'hekk żdoganat l-oġġetti importati. Is-soċjeta` attrici kienet libera li ma takkoljix din il-proposta u tikkontesta l-konfiska fis-sede opportuna. Dan m'għamlitux għaliex akkwijexxiet għall-kundizzjonijiet tal-eċċipjent.

Għalhekk huma bla baži ġuridika l-pretenzjonijiet tas-soċjeta` billi ma sar l-ebda ħlas indebitu minnha lill-eċċipjenti. Hijha konsapevolment akkwijexxiet għal din it-transazzjoni u għaż-żejt li ma tikkontestax il-konfiska. Issa li minn rajha għaż-żejt din it-triq ma tistax, skont id-dritt, tipprendi li tieħu lura dak li volontarjament accettat li tħallas biex tevita l-konfiska.

Dak li effettivav qed titlob is-soċjeta` attrici hu li din il-Qorti xxejjen il-konsegwenzi kollha li ħolqot l-istess soċjeta` bl-aġir tagħha meta ttentat tevadi l-obbligli fiskali tagħha biex b'hekk tkun ħelset mill-konfiska kif ukoll il-kondizzjonijiet tal-eċċipjent biex dik il-konfiska ma tavverax ruħha.

Salv eċċeżzjonijiet oħra permessi mil-liġi.

3. Rat id-dokumenti esebiti;

4. Semgħet ix-xieħda prodotta;
5. Rat in-nota tas-sottomissjonijiet tas-soċjeta` attrici li ġiet ippreżentata fis-26 ta' Awwissu 2019;
6. Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-konvenut preżentata fl-24 ta' Ottubru, 2019.

Provi (dokumenti):

7. Il-qorti tirreferi għal dawn id-dokumenti li huma ferm rilevanti għall-eżitu tal-kawża fil-meritu:-

14.05.1996 Ittra¹ (mhux iffirmata) mibgħuta mis-soċjeta` attrici lill-Kontrollur tad-Dwana fejn ġie spjegat hekk:

We refer to cheque numbers:

04757-44277-00271695225 amounting to Lm4,511.00.0

04759-44277-00271695225 amounting to Lm5,324.00.0

representing the post entry effected at our premises.

In addition with the above please find also the two following cheques issued as possible fines:

04758-44277-00271695225 amounting to Lm4,511.00.0

04760-44277-00271695225 amounting to Lm5,324.00.0.

Please be advised that we shall be reclaiming the said amounts pertaining to the "possible fines" as we feel that in the circumstances of a genuine error having been committed in the entry documents, no such fine is due from us.

15.05.1996 Ittra² mibgħuta mis-soċjeta` attrici lill-Kontrollur tad-Dwana fejn fiha spjega li bi żball iddikjarat ġelati taħt HS code flok ieħor:

Declared:

HS Code 2105.009919: Ice Cream of a weight exceeding 150gms

Levy: 70c0 per kg

The mistake is obvious as the items indicate a unit net weight which is below 150gms as evidently demonstrated in the commercial invoices accompanying consignment. As a consequence these items should have been declared under the followint:

Should have been declared:

¹ Fol 144.

² Fol 136.

HS Code 2105.001011: Ice Cream of a weight of 150gms and under
Levy: 70c0 per kg plus 3c0 per unit

Needless to say that this is nothing but a genuine mistake as the commercial invoices are evidence enough of the unit weight and there is little one may do about written facts which are also declared by the suppliers themselves!

17.05.1996 Riċevuti maħruġa mid-Dwana:

Lm5,324 (riċevuta nru 027537)³ - "levy";
 Lm5,324 (riċevuta nru 027538)⁴ - "pending possible fine"
 Lm4,511 (riċevuta nru 027540)⁵ - "levy";
 Lm4,511 (riċevuta nru 027541)⁶ - "pending possible fine".

01.08.1996 Ittra⁷ mibgħuta mill-Kontrollur tad-Dwana lis-soċjeta` attriči fejn infurmaha hekk:

Reference is made to the release of the consignments of two trailers containing ice-cream and edible ice covered by the above customs entries.

In the first instance, I would point out that the deposits raised at the time of release were in respect of the additional levy on ice cream only.

These products Mars, Snickers etc were declared and classified as being of weight exceeding 150grs and subject to levy of 70c per kilo. In fact these were all bars of a weight not exceeding 150grs and as such subject to levy of 70c per kilo (which was paid) and to 3c per unit which was not paid.

I would also point out that "Mini" packs are also subject to 3c per unit in each pack.

Hence the levy short paid is as hereunder:

	DUE Lm	PAID BY DEPOSIT Lm	STILL DUE Lm
CE I 26992/13.05.96 185392 units @ 3c per unit	5562	5324	238
CE I 26996/13.05.96 166356 units @ 3c per unit	4991	4551 ⁸	440 ⁹
TOTAL	10553	9875¹⁰	678¹¹

13.09.1996 Intbagħtet "registered reminder" tal-ittra tal-1 ta' Awwissu 1996.

³ Fol 18.

⁴ Fol 19.

⁵ Fol 16.

⁶ Fol 15.

⁷ Fol 134.

⁸ jidher li dan hu **żball** – suppost jaqra 4511 mhux 4551.

⁹ konsegwentement suppost jaqra 480 mhux 440.

¹⁰ konsegwentement suppost jaqra 9835 mhux 9875.

¹¹ konsegwentement suppost jaqra 718 mhux 678.

06.03.1997	<p><u>Ittra</u>¹² mibgħuta mill-Kontrollur tad-Dwana lis-soċjeta` attriči fejn infurmaha hekk:</p> <p><i>"Please note that case may be settled against the payment of levy Lm10,553 due plus an additional 75% in terms of Section 61 of the Customs Ordinance.</i></p> <p><i>You are therefore requested to call on the undersigned producing the completed Customs Documents (Post Entry Claim attached) and Receipts Nos 027537/38/40/41 dated 17th May 1996 in order to settle the matter.</i></p> <p><i>Please call within fifteen (15) days from receipt of this letter, failing which deposits will be passed to revenue."</i></p>
18.03.1997	<p><u>Ittra</u>¹³ mibgħuta mid-difensur tas-soċjeta` attriči lill-Kontrollur tad-Dwana b'referenza għall-ittra tas-06.03.1997 fejn talbu hekk:</p> <p><i>"I would appreciate if you would retain this matter pending until we had the occasion to discuss it once again with a view to settling it definitively".</i></p>
22.05.1997	<p><u>Ittra</u>¹⁴ mibgħuta mill-Kontrollur tad-Dwana lid-difensur tas-soċjeta` attriči bi tweġiba għall-ittra tat-18.03.1997 fejn infurmah li:</p> <p><i>"...one cannot change the fact that relative weights had been incorrectly declared which had it not been detected would have resulted in loss of revenue.</i></p> <p><i>As such your clients are to settle outstanding claims as advised by our letter dated 6th March 1997 by the end of this month."</i></p>
13.06.1997	<p>Prospett¹⁵ (jidher li redatt mis-soċjeta` attriči) minn fejn jirrizulta li l-ammont ta' Lm9835.20 li tkom il-ebda bħala l-ewwel depožitu huwa kompost minn:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Lm4511.04 (rigwardanti levy addizzjonali li kellej jidher fuq ġelati li kien fuq trailer 1) u (ii) Lm5324.16 (rigwardanti levy addizzjonali li kellej jidher fuq ġelati li kien fuq trailer 2). <p>Fir-rigward tal-ammont ta' Lm4511.04 dan huwa kompost minn Lm4,463.52 (id-diskrepanza riżultat ta' dikjarazzjoni ħażina ta' HS code) u Lm47.52 (id-diskrepanza fir-rigward ta'</p>

¹² Fol 130.

¹³ Fol 129.

¹⁴ Fol 128.

¹⁵ Fol 6-7.

ġelati Mars (MINI) u ġelati Snickers (MINI) li ġew dikjarati bħala 72 u 60 units rispettivament, fok 864 (72 x12) u 720 (60 x 12) units rispettivament.

Fir-rigward tal-ammont ta' **Lm5324.16** dan huwa kompost minn Lm5,302.56 (d-diskrepanza riżultat ta' dikjarazzjoni ħażina ta' HS code) u Lm21.60 (id-diskrepanza fir-rigward ta' ġelati Bounty (MINI) li ġew dikjarati bħala 60 units fok 720 (60 x 12)).

(Id-dokumenti MG3 u MG4 u l-“workings” li jidhru fuqhom fil-fatt jikkonfermaw li l-ammonti ta' Lm4511.04 u Lm5,324.16 (total Lm9,835.20) jirrigwardaw il-levy addizzjonali li kellu jitħallas riżultat ta' HS code ħażina u numru skorrett ta' units ta' ġelati MINI.

19.06.1997

Ittra uffiċjali mibgħuta mis-soċjeta` attriċi lill-Kontrollur tad-Dwana fejn interpellatu biex fi żmien għaxart ijiem jirrifondi s-somma ta' Lm9835.20 “*ammont pretiż minnek bħala penali u imħallas lilek indebitament*” fis-17 ta' Mejju 1996, bl-imgħax kummerċjali.

Provi (Xieħda):

8. Mario Gatt, (kien direttur jaħdem mad-Dwana) fl-affidavit¹⁶ spjega li fl-14 ta' Mejju 1996 kienu fil-proċess li jkunu rilaxxati żewġ *trailers* importati mis-soċjeta` attriċi bin-numru **AA11362** u **CE7184** u dikjarati fuq ir-release orders **CE I 26992/13.05.96** (Dok MG1) u **CE I 26996/13.05.96** (Dok MG2) rispettivament. Qal li l-uffiċjali tad-Dwana Emanuel Borg u Ignatius Azzopardi irrapurtaw li fost il-prodotti importati kien hemm ġelati li minkejja li ġew dikjarati bħala li jiżnu iktar minn 150 gramma, kienu fil-fatt jiżnu inqas minn 150 gramma, u dan kif jirriżulta mill-invoice 44805 (Dok MG3)¹⁷ u l-invoice 44804 (Dok MG4)¹⁸. Enfasizza li:

“Minħabba dan l-iżball fid-dikjarazzjoni l-importatur ħallas Lm9,835 levy inqas fuq dawn il-kunzenji.”

¹⁶ Affidavit ta' Mario Gatt, maħluf 30.11.200, fol 50.

¹⁷ Dok MG3, fol 56-57.

¹⁸ Dok MG4, fol 58-59.

9. Spjega li biex dawn il-ġelati setgħu jiġu rilaxxati, is-soċjeta` attriċi (importatriċi) aċċettat li tagħmel (i) depožitu ta' Lm9,835 għal-levy dovut u (ii) depožitu ieħor ta' ammont ekwivalenti ta' **Lm9,835 biex jagħmel tajjeb għal xi deċiżjoni li d-Dipartiment jieħu skont Sezzjoni 61 tal-Ordinanza tad-Dwana minħabba dik id-dikjarazzjoni żbaljata.**

10. Xehed ukoll li barra d-diskrepanza fl-imsemmija dikjarazzjoni (li tammonta għal Lm9,835 f' levy addizzjonali) irriżulta wkoll li s-soċjeta` attriċi kienet iddikjarat 2,304 units ta' ġelati, u cieo` :

60 kartuna ta' 12-il ġelat Mini Bounty,
60 kartuna ta' 12-il ġelat Mini Snickers u
72 kartuna ta' 12-il ġelat Mini Mars

li pero` kienu fil-fatt jikkonsistu f' 26,208 units ta' ġelati, u cieo` :

60 kartuna ta' 12-il pakkett ta' 12-il ġelat Mini Bounty,
60 kartuna ta' 12-il pakkett ta' 10 ġelati Mini Snickers u
72 kartuna ta' 12-il pakkett ta' 12-il ġelat Mini Mars.

F' dan ir-rigward qal li:

"Il-levy li ma tkallix fuq dawn it-tliet prodotti kienet tlaħhaq Lm678" ¹⁹.

11. Kompli jgħid li d-Dipartiment, wara li ra l-ispiegazzjoni tas-soċjeta` attriċi, ikkunsidra li kieku l-ufficjalji tad-Dwana ma ndunawx b'dawk l-iż-żbalji, li setgħu kienu ta' dannu sostanzjali lill-Gvern, u billi din kienet it-tieni darba²⁰ li s-soċjeta` attriċi għamlet dikjarazzjoni hażina, iddeċieda li kellha tkallix mhux biss **Lm10,513** (Lm9,835 + Lm678) iżda wkoll somma addizzjonali ekwivalenti għal **75%** tal-ammont dovut. Spjega li s-soċjeta` attriċi ġiet mgħarrfa bid-deċiżjoni tad-Dipartiment permezz ta' ittra datata 6 ta' Marzu 1997.

12. Alan Mamo (Director Compliance & Systems fi ħdan id-Dipartiment tad-Dwana)

¹⁹ Dan jidher li huwa żball peress li .03c fuq 23,904 units (26,208 – 2,304) iwassal għal Lm717.12 u mhux Lm678.

²⁰ Xehed li l-każ preċedenti kien jirrigwarda dikjarazzjoni hażina fuq D.E. 470431/09.03.95 fir-rigward ta' importazzjoni ta' għamara.

fix-xieħda tiegħu tal-15 ta' April 2019²¹ xehed li l-commodity code (żbaljata) dikjarata mis-soċjeta` attriċi kienet tfisser 3 ċenteżmi fuq kull individual pack ta' ġelat. Ikkonferma li s-soċjeta` attriċi kienet second time offender u kien għalhekk li kellha tiġi applikata l-multa ta' 75%.

13. F' xieħda sussegwenti fis-seduta tal-24 ta' Ĝunju 2019²² spjega li fejn ikun hemm kaxxi bil-ġelati fiha, **il-levy tkun ikkalkulat fuq kull ġelat**.
14. Simon Desira (li fl-1996 kien impjegat mas-soċjeta` attriċi bħala assistant tal-Commercial Manager) fix-xieħda tiegħu tal-15 ta' April 2019²³ xehed li d-dikjarazzjonijiet tad-Dwana kien jimlihom ħaddieħor. Ikkonferma li kienu daħħlu l-ġelati in kwistjoni f' kategorija żbaljata (cioe` f'dik ta' iż-żejjed minn 150 gramma flok f'dik ta' inqas minn 150 gramma). Sostna li kien żball ġenwin.

Konsiderazzjonijiet.

15. L-ewwel eċċeżzjoni ser tintlaqa' għaliex kif ser jiġi spjegat iktar 'il quddiem, hi d-diskrezzjoni tal-konvenut li jiddeċiedi jekk hemmx żball ġenwin. Eventwalment il-materja trid tiġi kkunsidrata u deċiża fil-proċeduri li jistgħu jittieħdu kontra l-importatur.
16. It-tieni eċċeżzjoni ser tiġi miċħuda. Mario Gatt, ufficjal tad-Dipartiment, fl-affidavit qal li eventwalment il-konvenut iddeċċieda li flimkien mas-somma ta' Lm10553, l-attriċi kellha tħallas 75% addizzjonali ta' dik is-somma. Kompli li fil-bidu ta' Marzu, 1997 l-attriċi kienet infurmata mid-Dipartiment li l-levy dovuta kienet Lm10553 u kellha tħallas ukoll somma addizzjonali ekwivalenti għal 75%, peress li kieku uffiċjali tad-Dipartiment ma ndunawx bl-iż-żebbu il-Gvern kien isofri dannu sostanzjali. F'dan ir-rigward issir riferenza għall-ittra datat 6 ta' Marzu, 1997 li hu l-avvž li ntbagħħat lill-attriċi, kif ukoll id-dokument datat 27 ta' Jannar 1997 a fol. 132. Hu ovvju li l-perjodu ta' sitt xhur kontemplat fl-artikolu 469 tal-

²¹ Fol 118-120.

²² Fol 172-173.

²³ Fol 120-122.

Kodiċi Ċivili, beda jiddekorri minn meta l-attriċi kienet notifikata bid-deċiżjoni li kien ħa l-konvenut. L-attriċi ippreżentat il-kawża fis-16 ta' Lulju, 1997²⁴ meta kienu għadhom m'għaddewx is-sitt xhur.

17. Mis-suespost jirriżulta li fir-rigward tal-merkanzija importata mis-soċjeta` attriċi tramite iż-żewġ *containers* bin-numri **AA11362** u **CE7184** kien hemm tliet tipi ta' dikjarazzjonijiet skorretti fuq il-fatturi relattivi:

- (i) **il-ġelati li jiżnu inqas minn 150 gramma ġew ikklassefikati bħala
ġelati li jiżnu iktar minn 150 gramma;**
- (ii) **il-ġelati "mini" ġew dikjarati bħala 192 units (kaxxa) mhux
2304 units (pakkett)**

Dawn iż-żewġ diskrepanzi flimkien jissarrafu f'Lm9,835 levy inqas. Proprju għaliex l-uffiċċjali tad-Dwana indunaw bid-diskrepanzi, il-ġelati ma ngħatawx lill-attriċi sakemm għamlet:

- (a) depožitu fl-ammont ta' Lm9,835 (valur tal-levy addizzjonal dovuta) u
 - (b) depožitu ieħor fl-istess ammont ta' Lm9,835 (biex ikopri kwalsiasi multa li tigi imposta).
- (iii) **il-ġelati "mini" li ġew dikjarati bħala 192 units (kaxxi) fil-fatt kellhom jiġu dikjarati individwalment (26,208) u mhux kull pakkett (2,304).**

Dik id-diskepanza (bejn 2,304 unit u 26,208 unit) tissarraf f' Lm718 levy inqas. Jidher li din id-diskrepanza fil-fatt ġiet innutata wara li saru ż-żewġ d-depožiti imsemmija.

18. Fis-6 ta' Marzu 1997 il-Kontrollur tad-Dwana informa lis-soċjeta` attriċi li kienet

²⁴ Fol. 130.

debitriċi fil-konfront tiegħu fl-ammont ta' Lm10,553²⁵ (levy dovuta minnha) u 75% multa - cioe` Lm7,914.75 (total ta' **Lm18,467.75**), u talabha biex fi żmien ġmistax-il ġurnata tgħaddi id-Dwana u tiegħu magħha d-dokumenti relattivi (inkluż ir-riċevuti tad-depožiti li għamlet) sabiex il-kwistjoni tkun tista' tingħalaq.

19. (Peress li s-socjeta` attrici għamlet depožiti fl-ammont ta' **Lm19,670** (Lm9,835 + Lm9,835) jiġi li fil-fatt ħallset **Lm1,202.25** iżjed minn dak mitlub mill-Kontrollur tad-Dwana).
20. Is-socjeta` attrici qegħda ssostni li d-diskrepanza fil-klassifikazzjoni li għamlet fid-dokumenti għar-rilaxx tal-merkanzija, kienet riżultat ta' "żball ġenwin" u għalhekk ma jidhrilhiex li għandha tħallas multa. Issostni għalhekk li d-depožitu ulterjuri ta' Lm9,835 li għamlet għall-finijiet ta' "Pending Possible fine" għandha tingħata lura lilha, u għalhekk għamlet din il-kawża. (Jiġi osservat li l-“iżball ġenwin” issemmin fir-rigward tad-diskrepanza fil-klassifikazzjoni tal-HS Code u mhux ukoll fir-rigward tad-diskrepanza fin-numru tal-units tal-ġelati – cioe` 192 flok 2304).
21. **L-Artikolu 61**²⁶ tal-Kap 37 (Ordinanza tad-Dwana), kif sostitwit bl-Att XXXVI.1989.3, u kif kien fiż-żmien tal-vertenza (1996), kien jipprovdi hekk:

(1) *Jekk fiż-żmien tal-eżami minn uffiċjal tad-dwana xi oġġetti jkunu jinsabu fi kwantita` aktar minn, jew differenti minn, dawk li jkunu jidhru fuq il-fattura tal-esportatur jew li jkunu dikjarati mill-importatur jew mill-aġġent tiegħu, f'dak il-każ, minkejja dak kollu li jinsab fxi dispozizzjoni oħra ta' liġi, dawk l-oġġetti li jinsabu żejda jew dawk l-oġġetti differenti għandhom jiġu **kkonfiskati** u*

- (a) *meta l-valur tal-oġġetti li hekk jinsabu fi kwantita` akbar jew differenti jkun ta' ħames mitt lira maltija jew aktar, dawk l-oġġetti li jkunu ġew hekk konfiskati għandhom jitneħħew b'dak il-mod li l-Ministru responsabbli għad-dwana jista' jistabbilixxi; u*
- (b) *meta l-valur tal-oġġetti li hekk jinsabu fi kwantita` akbar jew differenti jkun ta' inqas minn ħames mitt lira maltija, dawk l-oġġetti li jkunu ġew hekk konfiskati għandhom jitneħħew hekk kif il-Kontrollur tad-Dwana jista' jistabbilixxi.*

Dik il-konfiska tkun bla īnsara għal kull azzjoni li tista' tittieħed kontra l-importatur jew l-aġġent tiegħu, jew kontra t-tnejn, skond xi dispozizzjoni oħra tal-liġi.

²⁵ (Lm9853 + Lm718).

²⁶ Sostitwit bl-Att XXXVI.1989.3.

- (2) *Id-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu ma għandhomx jgħodd lu meta l-awtorita` kompetenti tkun sodisfatta li d-diskrepanza tkun ġrat minħabba **żball ġenwin**.*
- (3) *Għall-finijiet tas-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu "awtorita` kompetenti" tħisser lu meta l-valur tal-oġġetti li jinsabu fī kwantita akbar jew differenti minn dak li jidher fuq il-fattura tal-esportatur jew li jiġi dikjarat mill-importatur jew mill-äġġent tiegħu*
- (a) *ikun ta' ħames mitt lira Maltija jew iktar, il-Ministru responsabbi għad-Dwana;*
 - (b) *ikun anqas minn ħames mitt lira Maltija, il-Kontrollur tad-Dwana.*

Permezz tal-Att XII.2001.7 imbagħad żdiedu is-segwenti subartikoli mal-Artikolu 61:

- (4) *Meta sabiex jiġi stabbilit jekk xi oġġetti humhiex differenti minn dawk li jkunu jidhru fuq il-fattura tal-fornitur jew li jkunu dikjarati mill-importatur jew mill-äġġent tiegħu, tkun tinħtieg li ssir xi analizi xjentifika jew perizja teknika, il-konklużjonijiet milħuqa mid-Dwana dwar ix-xorta, il-kontenut jew karakteristiċi oħra tal-oġġetti jistgħu jiġu biss kontestati f'xi proċedimenti jekk jintwera illi dawk il-konklużjonijiet huma tali li l-ebda persuna raġonevoli ma kienet tasal għalihom.*
- (5) (a). *Minkejja kull dispożizzjoni li hemm f'dan l-artikolu, il-Kontrollur jista' jagħzel li jagħti lura l-oġġetti kkonfiskati lill-importatur meta dan jaqbel li jħallas dak id-**depožitu** jew dawk id-**depožiti** lil, u kif ikun determinat mill-Kontrollur, sakemm il-Kontrollur jikkalkula l-prezz attwali li jrid iħallas l-importatur għall-oġġetti u f'dan il-każ il-prezz li jrid jithħallas għal dawn l-oġġetti ma jistax jaqbeż is-somma totali depożitata mill-importatur.*
- (b). *Kull meta xi każ iku trattat skont id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu (a) ta' dan is-subartikolu, id-deċiżjoni tal-Kontrollur dwar il-prezz li jkun irid jithħallas għall-oġġetti tkun **finali u konklussiva**.*

22. Għalkemm dawn is-subartikoli daħlu fis-seħħi fl-2001, jidher li l-Kontrollur xorta kien jagħti l-oġġetti konfiskati lill-importatur meta dan tal-aħħar jħallas id-depožitu jew depožiti li jitlob il-Kontrollur. Fil-fatt fil-każ "Calbian Co Ltd vs Kontrollur tad-Dwana, (1785/98) deċiża mill-Qorti tal-Appell Superjuri fis-27 ta' Jannar 2006, l-istess Qorti tal-Appell osservat li:

"huwa car li qabel ma dahlu fis-seħħi l-emendi tal-2001, l-Artikolu 61 ma kienx jikkontempla r-rilaxx tal-merkanzija versu l-hlas ta' depozitu u din kienet biss prassi li addotta d-Dipartiment."

23. Inċidentalment dan il-każ fih čirkostanzi pjuttost simili għal dak tal-lum. Hekk per eżempju dwar it-talba tas-soċjeta` importatriċi Calbian Co Ltd li jiġi dikjarat li l-iżball fid-dokumenti kien riżultat ta' "żball ġenwin", il-Qorti tal-Appell irritteniet li din ma setgħetx tintlaqa':

"...ghax huwa evidenti minn dak hawn fuq riportat²⁷ li l-kwistjoni tal-genwinita ` o meno, ossia ta' zball genwin, riferibbilment għad-diskrepanzi ta' dak li jkun gie dikjarat, hija mhollja esklusivament fid-diskrezzjoni ta' l-`awtorita` kompetenti", u fċi-citazzjoni attrici ma hemm ebda allegazzjoni li tali diskrezzjoni giet b'xi mod uzata mill-imsemmija awtorita` b'mod abbużiv."

24. Hekk ukoll fil-każ odjern, is-soċjeta` attriči imkien fiċ-ċitazzjoni ma allegat li d-deskrizzjoni tal-“awtorita` kompetenti” giet użata abbużivament.
25. Il-Qorti tal-Appell ikkunsidrat ukoll il-kwistjoni dwar jekk il-pagament ta' depožitu ulterjuri sabiex jiġu rilaxxati l-oġġetti (cioe` il-pagament ta' depožitu ieħor fl-istess ammont ta' dak imħallas bħala levy jew dazju jew ETI fuq il-merkanzija mhux iddiikjarata jew iddiikjarata ħażin), jammontax għal ftehim mal-Kontrollur li jista' jżomm kwalsiasi ammont minnu in linea ta' multa. (Fdak il-każ il-Kontrollur kien impona multa ta' 50%). Il-Qorti tal-Appell osservat hekk:

*"Ma jistax jigi kkontestat li mill-provi rrizulta li s-socjeta` appellanti ftehmet ma' l-appellat li tiddepozita s-somma mitluba minnu sabiex tkun tista' tottjeni r-rilaxx tal-merkanzija. Min-naha l-ohra pero ` ma jidhix li fdak l-istadju kien intlaħaq ftehim li l-appellat izomm nofs id-depožitu sabiex tingħalaq il-vertenza. Dan jirrizulta mill-ittra li ntbagħtet mill-appellat lis-socjeta` appellanti u li hija ezebita a fol. 20 tal-process. Din l-ittra, li ggib id-data tas-16 ta' Dicembru 1997, fiha proposta lill-appellant dwar kif setgħet tigi rizolta bonarjament il-kwistjoni: tant hu hekk li fiha jingħad: "Please note that case **may be settled against the payment**.....". Fl-istess ittra naqraw li l-appellant gie mitlub biex imur fl-ufficċju tad-Dwana u jiehu xi dokumenti mieghu, "**in order to settle the matter**". Kliem li jindika li sa dak il-mument kien għadu ma ntlaħaq l-ebda ftehim ma' l-appellant dwar il-hlas dovut lill-appellat. Fil-fatt l-appellant kien wieġeb għal din l-ittra permezz ta' l-avukat tieghu u oggezzjona li jħallas xi ammont in excess tad-dazju (fol. 59 tal-process). Jidher għalhekk li l-offerta li għamel l-appellat ma gietx milqugħha min-naha ta' l-appellant u f'dawn ic-cirkostanzi wieħed ma jidhix li jista' jikkonkludi li ntlaħaq ftehim bejn ilkontendenti kif sostna l-appellat fl-ittra tieghu tat-3 ta' Frar 1998 (fol. 60)."*

26. Hekk ukoll f'dan il-każ il-Kontrollur tad-Dwana kien fl-ittra tas-6 ta' Marzu 1997 insista mas-soċjeta` attriči li hija tmur fl-ufiċċju tad-Dwana bid-dokumenti "in order to settle the matter" u f'dan il-każ ukoll wieġbet tramite d-difensur tagħha, fejn qaltlu li xtaqet li l-kwistjoni tibqa' "pending until we had the occasion to discuss it once again with a view towards settling it definitively." Fl-ittra datata 14 ta' Mejju, 1996²⁸ l-attriči kienet għamlitha čar daqs il-kristall li d-depožitu fir-rigward tal-multa kien ser jintalab lura, "*as we feel that in the circumstances of a genuine error having been committed in the entry documents, no such fine is*

²⁷ Hawnhekk kienet qed tirreferi għall-Artikolu 61 tal-Kap 37.

²⁸ Fol. 144.

due from us". Mhemmx provi li l-kontendenti kkonkludew transazzjoni. Dan hu evidenti wkoll mill-affidavit ta' Mario Gatt.²⁹ Għaldaqstant, il-qorti ma taqbilx mat-teżi tal-konvenut li l-kwistjoni kienet giet tranzatta. Ir-riferenza li għamel il-konvenut għall-ittra datata 6 ta' Marzu, 1997 ma tgħinux għaliex mhemmx prova li wara dakħinhar il-kontendenti waslu fi ftehim bonarju. Tant hu hekk li ftit xhur wara l-attriċi ppreżentat il-kawża.

27. Fl-istess sentenza fuq imsemmija, il-Qorti tal-Appell osservat:-

"Għaladarba ma rrizultax li kien intlehaq ftehim bejn is-socjeta` appellanti u l-appellat sabiex tingħalaq il-vertenza, il-Kontrollur tad-Dwana seta' liberament jiprocedi kontra l-importatur skond il-provvedimenti tal-Kap. 37 li jikkontemplaw it-tehid ta' proceduri kriminali kontra l-importatur u li bhala piena tikkontempla wkoll il-hlas ta' dazju addizzjonali. Proceduri li ma jirrizultax li ttieħdu mill-appellat ghaliex ikkunsidra li kellu d-dritt li jzomm id-depozitu mhallas mill-appellant. Fil-fehma ta' din il-Qorti, l-appellat agixxa skorrettamente meta qabad u infligga penali ta' 50% fuq l-ammont iddepozitat mieghu mis-socjeta` appellanti.

Min-naha l-ohra fic-citazzjoni is-socjeta` appellanti ssostni li l-hlas lill-Kontrollur tad-Dwana sar indebitament ghaliex dak li gara kien minhabba zball genwin li ha l-agent tagħha u l-agir tagħha ma kien jaġhti lok għal ebda imposizzjoni ta' hlas ta' multa. Din hija materja li kellha tigi trattata fi proceduri kriminali li setgħu jittieħdu kontra l-importatur skond il-provvedimenti ta' l-Ordinanza. Dak kien il-forum adatt sabiex jigi determinat kellix tigi imposta xi multa fuq l-importatur minhabba ksur tal-provvedimenti tal-Kap. 37, multa li l-appellant isostni li ma kellhiex tapplika ghaliex dan kien kaz ta' zball genwin – kwistjoni din, dwar il-genwinita `ta' l-izball, li, kif rajna, hi rimessa għad-diskrezzjoni ta' l-“awtorita` kompetenti” għall-anqas għall-finijiet ta' l-Artikolu 61 dwar il-konfiska. Li huwa zgur hu li l-Kap. 37 jikkontempla hlas ta' multi f'kaz li l-importatur jinstab hati ta' ksur tal-provvedimenti tal-Ordinanza tad-Dwana. Id-depozitu surreferit li thallas mis-socjeta` appellanti sar fuq rikuesta tal-Kontrollur tad-Dwana. Fi kliem iehor, la sar bi “zball genwin” kif tippretendi s-socjeta` appellanti, fil-fehma ta' din il-Qorti l-appellat agixxa skorrettamente meta qabad u infligga penali ta' 50% fuq l-ammont iddepozitat mieghu mis-socjeta` appellanti (hekk ara l-ewwel talba tagħha) u lanqas pero `ma jista` jigi ritenut li s-socjeta` għamlet l-imsemmi depozitu minn rajha. Bizzejjed jingħad illi li kieku dan id-depozitu ma sarx, il-merkanzija ma kenitx tigi rliaxxjata lill-importatur. Mis-suespost għalhekk isegwi li s-socjeta` appellanti ma setghetx tinsisti għal dikjarazzjoni li dak li għamlet kien gej minn “zball genwin”. Ghall-istess raguni, darba li l-Kontrollur naqas milli jimxi mal-proceduri kif hemm stabbilit fil-ligi tad-dwana, vigenti dakħinhar, li r-rikuesta għal fini ta' depozitu ma kenitx temani mal-ligi, u stabbilit ukoll li ma giet konkluza l-ebda transazzjoni valida dwar id-depozitu bejn il-partijiet, allura necessarjament isegwi li dan l-ammont kwantu għall-intier tieghu, thallas mis-socjeta` attrici lill-Kontrollur indebitament.”

28. Il-qorti ma tara l-ebda raġuni għalfejn m'għandhiex taddotta dak ir-raġunament. Għandha raġun l-attriċi li l-liġi tad-Dwana fiż-żmien in kwistjoni ma kienet tagħti ebda jedd lill-konvenut li jimponi multa f'każijiet bħal dak in eżami.

²⁹ Fol. 50.

29. Skont l-affidavit ta' Mario Gatt, l-attriċi ħallset is-somma ta' Lm9,835 bħala levy dovuta fuq il-ġelati li individualment kienu jiżnu inqas minn 150 gramma, u li kienu soġġetti għal rati ta' levy miżjud ta' 3 centeżzmi iktar. Ħallset ukoll somma oħra ta' Lm9,835 li fi kliem Mario Gatt tħallset, "... *biex jaġħmel tajjeb għal xi deċiżjoni li d-Dipartiment jieħu skont Sezzjoni 62 tal-Ordinanza tad-Dwana imħabba din id-dikjarazzjoni żbaljata".³⁰ Effettivament dak id-depožitu kellu jaġħmel tajjeb għal xi multa. Ix-xhud kompla:*

"Id-Dipartiment wara li ra l-ispjegazzjoni tal-importatur ikkonsidra li bili dan l-iżball seta' kien ta' dannu sostanzjali għall-Gvern, li kieku dawk l-iżbalji ma ndunawx bihom l-uffiċċiali tad-Dwana, u billi din kienet it-tieni darba li dan l-importatur kien għamel dikjarazzjoni hażina, iddeċċieda li F. Busutti & Sons kellhom iħallsu l-ammont dovuta ta' Lm10,513 u somma addizzjonali ekwivalenti għal 75% tal-ammont dovut. L-importatur ġie mgħarraf b'din id-deċiżjoni fis-6 ta' Marzu, 1997".

30. It-total ta' Lm10,513 jinkludi fih is-somma ta' Lm678 levy li kellha x'taqsam ma ġelati oħra (ara spjegazzjoni li ta' Mario Gatt fl-affidavit a fol. 50). Fil-kawża mhemmx kontestazzjoni dwar il-levy dovuta fuq il-ġelati. L-ilment tal-attriċi hu biss dwar il-multa.
31. Għaldaqstant, il-levy kienet ta' Lm10,513. Kif spjegat l-attriċi għamlet depožitu ta' Lm19,670. B'hekk l-attriċi għandha jedd li tirċievi lura s-somma ta' wieħed u għoxrin elf tlett mijha u tletin ewro (€21,330) (Lm9,157).³¹

Għal dawn il-motivi tiddeċċiedi l-kawża billi:-

- 1. Tilqa' l-ewwel eċċezzjoni sa fejn kompatibbli ma' dak li ngħad hawn fuq u tiċħad l-ewwel talba.**
- 2. Tiċħad it-tieni eċċezzjoni.**
- 3. Tiċħad l-eċċezzjonijiet fil-meritu.**
- 4. Tilqa' l-kumplament tat-talbiet attriċi sa fejn kompatibbli ma' dak li ngħad hawn fuq u tikkundanna lill-konvenuta thallas lill-attriċi s-**

³⁰ Ara riċevuti a fol. 62-65.

³¹ Lm19670 (total ta' flus li ħallset lid-Dwana bħala levy u depožitu ta' multa) – Lm10,513 (levy żejda dovuta) = Lm9157.

**somma ta' wieħed u għoxrin elf tlett mijha u tletin ewro (€21,330)
bl-imgħax mid-data tal-ittra uffiċjali tal-24 ta' Ġunju, 1997.**

- 5. Spejjeż jinqasmu in kwantu għal 85% a karigu tal-konvenut u 15%
a karigu tal-attriċi.**

Anthony Ellul.